

Sayı : 2020/247 – 3
Tarih : 27.05.2020

**DEVLET DESTEKLİ
TİCARİ ALACAK SİGORTASI
VE
VERGİ UYGULAMASI**

1

Yararlanılan Kaynaklar:

- Türk Vergi Mevzuatı
- Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere Yönelik Ticari Alacak Sigortasını İçeren Devlet Destekli Sistemin Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Tebliğ (24.12.2018 tarih ve 30635 sayılı R.G.)
- www.alacaksigortasi.gov.tr
- Utikad Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği web sayfası,

Değerli Müşterimiz;

Covid-19 salgınının doğrudan ya da dolaylı sonuçları nedeniyle kayba uğrayan ve ancak ihtiyaçlarını karşılayacak bir poliçe maddesi bulmakta zorlanan işletmeler, risk altındadır.

Bu riske karşı bir takım sorumluluk sigortaları koruma sağlamaktaysa da, sigortalının bu korumadan tam anlamıyla yararlanabilmesi için olası salgın kaynaklı riskleri ve zararları önlemek adına gerekli tedbirleri alması ve varsa sigortacısının değerlendirmelerini dikkate alması gereklidir.

Bu çerçevede, salgın ile birlikte alınan tedbirlere bir yenisi de alacak sigortası desteğidir. KOBİ'leri kapsayan bu destek ile onların ticari alacaklarını garanti altına almak hedeflenir.

Ticari alacak sigortası, kredi sigortası genel şartları kapsamında sunulan bir sigorta ürünüdür. Teminata bağlanmamış vadeli satışlardan doğan borcun ödenmeme riskini teminat altına almaktadır. Kredi limiti tahsis edilmiş bir alıcının iflas, konkordato, tasfiye vb. hukuki durumlar ile temerrüde düşmesi halinde teminat sağlamaktadır. Sistem sektör farklılığını dikkate almaksızın, tüm sektörleri içine almaktadır.

Bu kapsamda Kobiler için ticari alacak sigortası irdelenmiş ve aşağıdaki açıklamalara yer verilmiştir. Sigorta firmalarının Kobiler dışındaki firmaların alacakları içinde poliçe düzenlenmekte oldukları malumdur.

1- Kapsam:

Açık hesap, çek ve senet ile vadeli faturalı olarak tüzel kişilere (şahıs şirketi, adi ortaklık vb. dahil) yapılan yurtiçi TL satışlar teminat altına alınmaktadır. Yurtiçi dövizli satışlar ise, fatura üzerinde kurun belirtilmesi ve ödemenin faturadaki kur üzerinden yapılması kaydıyla kapsama dahil edilebilmektedir.

Her iki tarafın da şahıs olmaması gerekmektedir. İhracat satışlarının sisteme dahil olmadığı ve dahil olması yönünde bir çalışma bulunmamaktadır. Bu konuda Eximbank veya yabancı sigorta şirketlerinden teminat bulunabileceği yönünde çalışmalar yapılmaktadır.

Peşin, kredi kartlı, bankanın teminatı (teminat mektubu vb.), grup şirketleri, kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, odalar ve borsalar, meslek birlikleri, dernekler, vakıflar, kamu iktisadi kuruluşları ve tacir sıfatı taşımayan gerçek kişilere yapılan satışlar teminat haricindedir.

Yıllık net satış hasılatı 125.000.000 TL'ye kadar olan firmalar yararlanabilmektedir (firmanın yurtiçi ve yurtdışı satış cirosunun toplamı 125.000.000TL yi aşmamalıdır). Grup şirketleri ayrı ayrı değerlendirilmektedir. Sistemden yararlanabilmek için, sigortalının ya da kredi limiti talep edilen alıcıların, 2 yıldan fazla bir süre önce kurulmuş ve aktif olması şartı aranmaktadır.

Poliçe tanzim tarihi itibarıyla düzenlenmiş olan faturalar sigorta kapsamı altına alınabilmektedir. Bu tarihten önce düzenlenmiş olan faturalarla ilgili herhangi bir teminat söz

konusu olmamaktadır. Sadece TL olarak düzenlenen faturalar teminata alınabilmektedir. E-fatura olmasının bir önemi bulunmamaktadır.

Sigortalının hem mevcutta çalıştığı hem de poliçe dönemi içinde yeni çalışmaya başlayacağı alıcıların analizi Merkez (Olağandışı Riskler Yönetim Merkezi) tarafından yapılarak risk ölçülmektedir. Bu ölçümleme sonucunda alıcılara puanlama yapılmaktadır.

2- Limit ve Fiyatlandırma:

Prim, aşağıdaki tabloya göre hesaplanmaktadır. Sigortalanabilir ciro ile müşterinin seçmiş olduğu vade aralığına denk gelen prim oranının çarpılması ile elde edilmektedir.

Vadeli Satışlardan Elde Edilen Ciro (TL)	120 güne kadar vadeli satışlar için Oran (%)	180 güne kadar vadeli satışlar için Oran (%)	240 güne kadar vadeli satışlar için Oran (%)	360 güne kadar vadeli satışlar için Oran (%)	Azami teminat tutarı Net Primin Katı
0-3.000.000	0,50	0,80	1,20	1,40	30
3.000.001-5.000.000	0,45	0,70	1,05	1,23	30
5.000.001-10.000.000	0,42	0,60	0,85	1,05	30
10.000.001-15.000.000	0,40	0,50	0,60	0,88	30
15.000.001-20.000.000	0,35	0,45	0,55	0,79	30
20.000.001-25.000.000	0,32	0,40	0,50	0,70	30
25.000.001-40.000.000	0,29	0,37	0,47	0,65	30
40.000.001-65.000.000	0,26	0,33	0,42	0,58	30
65.000.001-100.000.000	0,24	0,30	0,37	0,53	30
100.000.001-125.000.000	0,22	0,28	0,34	0,49	30

Bu tablo 01.04.2020 tarihi itibarıyla geçerlidir.

Teklif aşamasında kredi talebinde bulunulan her alıcı başına sorgulama ücreti işlenmektedir. Ancak teklifin 10 gün içinde poliçeleştirilmesi halinde sorgulama veya izleme ücreti alınmamaktadır. Risk Değerlendirmesinde, sigorta talebinde bulunan işletmenin tüm alıcılarının dikkate alınması esastır.

Teminat verilmeyen türdeki satışlar, fiyatlandırmada toplam vadeli satış cirosundan düşülebilir ancak riske göre alıcı seçmek mümkün olmayıp, sigortalının tüm vadeli satışları poliçeye dahil edilmektedir.

Sigorta sürecinde, tüm faturalarının ibrazı istenmemekte ancak hasar halinde talep edilmektedir. Sadece sözleşmenin / kiralama işleminin bulunması yeterli olmayıp, mutlaka ürün ya da hizmet satışına ait faturanın olması gerekmektedir.

Sigortalı ile alıcı arasında bir satış sözleşmesi varsa, sözleşmede satış vadesinin belirtilmesi yeterli olmakla birlikte, satış sözleşmesi yoksa, satış vadesinin fatura üzerinde mutlaka belirtilmesi gerekmektedir.

Fiyatlandırmanın; beklenen ciroya göre değil, biten mali yılın sigortalananabilir cirosuna göre yapıldığı bilinmektedir. Dolayısıyla yılsonunda ayarlama primi uygulanmamaktadır. Hasar / primin yüksek olması ile ilgili bir artış uygulanmadığı gibi, hasarsızlık indiriminin de mümkün olmadığı belirtilmektedir.

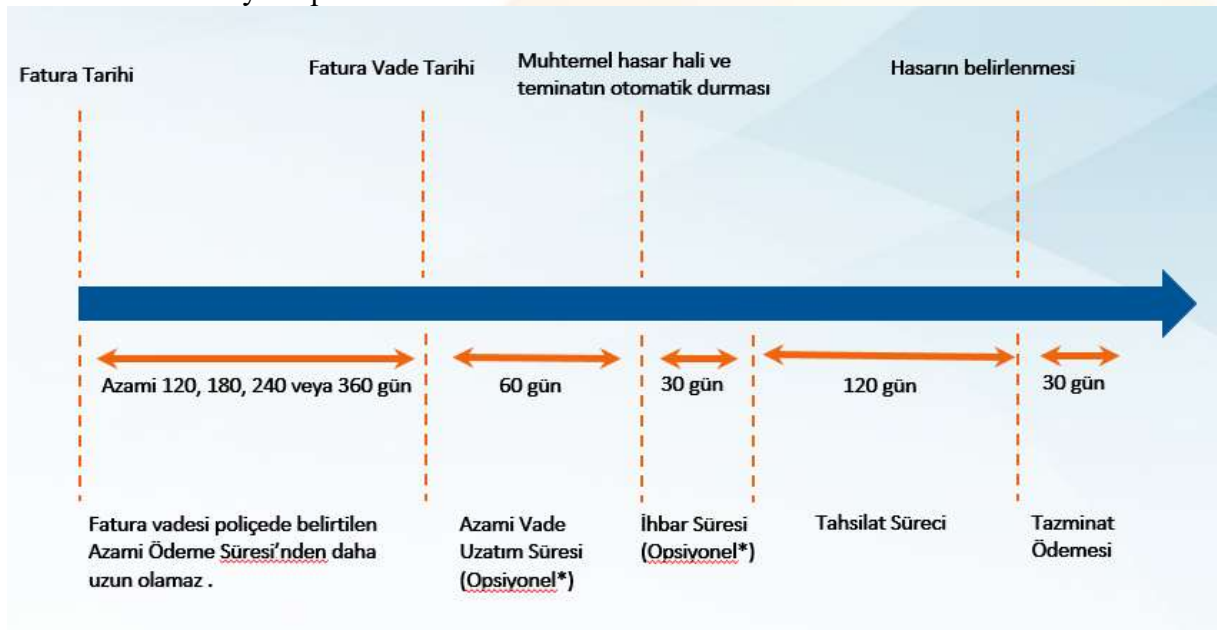
3- Hasar Yönetimi ve Süreci:

Sigortalı, hasar evrakları ile birlikte internet sitesi üzerinden Merkeze (Olağandışı Riskler Yönetim Merkezi) başvuruda bulunur. Tüm bilgi ve belgeleri zamanında iletmekle yükümlüdür. Merkez, hasar evraklarını kontrol eder. Eksik varsa sigortalıyı bilgilendirir.

Kabul edilen dosyalar hukuk bürosuna iletilir. Hukuk bürosu, sulh veya hukuk yolları ile tahsilat işlemine başlar. Tahsilat hizmeti, gecikme yaşanan alıcıdaki toplam alacak için sunulur. Başvurunun onaylanmasından sonra avukatlar tüm işlemleri sigortalı adına yapar. 120 günlük süre sonunda tahsilat işlemi sonuçlanmamış ise, takiben 30 gün içinde tazminat ödemesi yapılır.

Tahsis edilen kredi limiti veya borç rakamı üzerinden %70 veya %90 teminat oranlarına istinaden tazminat ödemesini gerçekleştirilir. Tazminat ödemesinden sonra da söz konusu hasar dosyası ile ilgili hukuki süreci devam ettirilir. Böylece olası bir tahsilat durumunda, tazminat tutarını aşan kısmı da ödenir.

Sigortalı isterse bekleme süresinin kısaltılmasını talep edebilir. Bu durumda kısaltılacak her bir 30 gün için, poliçede belirlenen tazminat oranı kademeli olarak düşer. Hukuki masraflarda Türkiye Barolar Birliği'nin ilgili yıldaki avukatlık asgari ücret tarifesi esas alınır. Hasar bildirilen alıcı için limit durdurulur ve teminat kesilir. Eğer sigortalı bu alıcı ile ticaretine devam etmeyi tercih ederse ve sigortacı tahsilat gerçekleştirirse, tazminat tutarı hasar konusu olan en eski faturaya kapatılır.

4- Kobilere İçin Ticari Alacak Sigortası Sistemi Özellikleri

- En az iki yıl geçmiş olan, vergi ve SGK borcu olmayan, Merkezin (Olağandışı Riskler Yönetim Merkezi) risk değerlendirme kriterlerini sağlayan; Mikro ve Küçük ölçekli şirketler için ticari alacak sigortası sunulur.
- Azami 360 güne kadar vade uygulanabilir.
- Sigortalının cirosu üzerinden fiyatlandırma yöntemi ile prim hesaplanır.
- Alıcı firmalar için otomatik skor değerlendirmesi yapılır ve kredi limiti tahsis edilir. Tahsis edilen bu kredi limiti Sigortalıların başvuru formunda her bir alıcısı için talep ettiği kredi limitleri ve risk değerlendirme kriterleri göz önüne alınarak herhangi bir ek prim alınmaksızın sigorta şirketi tarafından arttırılabilir.
- İzleme ve gözlem ile kredi limiti tahsis edilen alıcılar içerisinde finansal durumu bozulanlar ile ilgili sigortalıya bilgi verilir.
- Hasar durumlarında, sigortalının sigorta şirketine başvurması ile hukuki işlemler başlatılır ve sigortalıya tahsilat hizmeti sunulur.
- Tahsilat hizmeti ile çözümlenemeyen hasar dosyaları için tazminat ödemesi yapılır.

5- Ticari Alacak Sigortasının Faydaları:

- Müşterilerini analiz edip, finansal durumlarını izleyerek şirketin risk yönetimine katkı sağlar.
- İşletmeyi öngörülmeleyen tahsilat problemlerine karşı koruyarak, finansal yapısını güçlendirir.
- Bilançonun aktif kalitesini yükselterek bankalar ve finansal kuruluşlar nezdinde kredibilitesini artırır.
- Şirket yönetiminin alacak sorunlarını bir kenara bırakarak asıl faaliyet alanına odaklanmasına yardımcı olur.
- Yeni müşteriler bularak satışları arttırmaya ve şirketin büyümesine katkı sağlar.
- Sorunlu alacaklarla ilgili hukuki takip işlemlerini sigorta şirketinin avukatları işletme adına yürütür.

6- Ticari Alacak Sigortası Tazminatlarında Vergi Uygulaması:

Öncelikle belirtmek gerekir ki; ticari alacak sigortası tazminatlarındaki vergi uygulamasının, diğer sigorta tazminatlarından farklı bir durumu bulunmamaktadır. Vergi mevzuatında ticari alacak sigortalılarına ilişkin özel bir düzenleme yer almamaktadır.

Bir teslim veya hizmetin karşılığını teşkil etmeyen veya buna bağlı olarak ortaya çıkmayan sigorta tazminatları KDV'nin konusuna girmemektedir. Bu durumda, sigortalıya, sigorta şirketi tarafından ödenecek ticari alacak sigortası tazminatı için KDV hesaplanması söz konusu olmayacaktır.

Diğer taraftan sigorta şirketince ödenecek tazminat bedelinin sistem içinde, fatura bedelini aşması söz konusu olmamaktadır. Bu sebeple sigortalı şirkete ödenecek ticari alacak sigortası tazminat bedelinin toplamı, söz konusu fatura bedelinin karşılığını teşkil edecektir. Sigorta şirketince düzenlenecek poliçede yer alan primler gider hesaplarında izlenmelidir.

Süre olarak hesap dönemini aşan poliçe primleri kıst hesabı yapılarak ait olduğu dönemde gider yazılır.

KOBİ'lere Yönelik Devlet Destekli Ticari Alacak Sigortası Sistemi'nde teminat altındaki ticari alacağın tahsilat çalışmaları sigorta şirketi tarafında yürütülecektir.

7- Sıkça Sorulan Sorular:

- Kobi'lere Yönelik Devlet Destekli Ticari Alacak Sigortası Sistemi Nedir?

Bakanlar Kurulu'nun 04.06.2018 tarihli ve 2018/11892 sayılı "Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere Yönelik Ticari Alacak Sigortası Sunulmasını İçeren Devlet Destekli Sistemin İşleyişine Dair Kararı" ile oluşturulan Devlet destekli bir sistemdir.

18.11.2005 tarihli ve 25997 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkındaki Yönetmelikte" tanımlanan işletmelerden, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen koşulları sağlayan KOBİ'ler bu sistemden yararlanabilmektedir.

Bu sistem ile herhangi bir teminata bağlanmamış vadeli satışlardan doğan borcun ödenmeme riski teminat altına alınmaktadır. Mevcut uygulamada ciro kriterinden dolayı alacaklarını teminat altına alamayan KOBİ' lere bu sistem ile imkân sunulmaktadır.

- Kobi'lere Yönelik Devlet Destekli Ticari Alacak Sigortası Sisteminden Kimler Faydalanabilir?

Sistemin başlangıcında, ilgili Yönetmelikteki tanımlamalara göre Mikro ve Küçük İşletme sınıfına giren işletmeler yararlanabilecektir. Orta büyüklükteki işletmelerin bu sistemden yararlanabilmesi için çalışmaların devam ettiği bilinmektedir.

Mikro ve küçük büyüklükteki işletmelerin tanımı, nitelikleri ve sınıflandırılması hakkında yönetmelikte yer alan yıllık net satış hasılatı rakamı dikkate alınacaktır.

- Hangi Satışlar Kobi'lere Yönelik Devlet Destekli Ticari Alacak Sigortası Sisteminde Teminat Altına Alınabilir?

- Tüzel kişilere (şahıs şirketi, adi ortaklık vb. dâhil, basit usule tabi vergi mükellefleri hariç) yapılan satışlar,
- Peşin, kredi kartlı, bankanın teminatı (teminat mektubu, teyitli akreditif vb.) altında olmayan satışlar ile yurtiçinde kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, odalar ve borsalar, meslek birlikleri, dernekler, vakıflar, kamu iktisadi kuruluşları haricinde kalan satışlar,
- Vadeli faturaların açık hesap, çek ve/veya senet karşılığı satışlar,

- Neden Kobi'lere Yönelik Devlet Destekli Ticari Alacak Sigortası Sistemi Tercih Edilmelidir?

- Anında ya da aynı gün içinde gerçekleştirilen kredi limiti tahsisi ile kesintisiz ticaret imkânı sunar.
- Sigorta dönemi boyunca limit iptali/kesintisi olmadan tahsis edilmiş kredi limiti ile istikrarlı ve büyümeye odaklı şekilde ticari faaliyetin sürdürülmesine destek olunur.

- Düşük soruşturma ve tahsilat masrafları ile daha hesaplı bir hizmet alınması sağlanır.
- Kolay, hızlı ve pratik başvuru ve bildirim ekranlarıyla zamandan tasarruf etmenize yardımcı olunur.
- Yeni müşteriler bularak satışlarınızı arttırmanıza ve şirketinizin büyümesine katkı sağlanır.
- Bilançonuzun aktif kalitesini yükselterek bankalar ve finansal kuruluşlar nezdinde kredibilitenizi artırır.
- Müşterilerinizi analiz edip, finansal durumlarını izleyerek şirketinizin risk yönetimine katkıda bulunur.

- Kobi'lere Yönelik Devlet Destekli Ticari Alacak Sigortası Sisteminde Teminat Kapsamına Hangi Faturalar Girmektedir?

Police tanzim tarihi itibariyle düzenlenmiş olan faturalar teminat kapsamı altına alınabilmektedir. Bu tarihten önce düzenlenmiş olan faturalarla ilgili herhangi bir teminat söz konusu olmayacaktır.

- Teminat Altına Alınan Hasara İlişkin Alacak Tahsilatı Nasıl Yapılacaktır?

KOBİ'lere Yönelik Devlet Destekli Ticari Alacak Sigortası Sistemi'nde teminat altındaki ticari alacağın tahsilat çalışmaları sigorta şirketi tarafında yürütülecektir. Böylelikle işletmelerin alacakların tahsilatı konusunda yaşanabilecek sıkıntıları bir kenara bırakarak asıl faaliyet alanlarına odaklanılmasına yardımcı olunmaktadır.

- Hasar Ödemesi Ne Zaman Gerçekleşir?

Hasar başvuruları; bekleme süresini (120 gün) takiben 30 gün içinde, yapılan hasar başvuruları sonuçlandırılmak suretiyle tazminat ödemeleri gerçekleştirilir.

- Diğer Alıcılar Neyi Kapsar, Hasar Ödemesinde Ne Dikkate Alınır?

Police kapsamında teminata konu olan, sigortalının biten mali yılda açık hesap satışlarından elde ettiği yurtiçi satış cirosunun en az %50'sini oluşturan ve ciro büyüklüğüne göre büyükten küçüğe doğru sıralanan alıcılar dışında kalan tüm alıcıları ifade eder.

Söz konusu alıcılara sağlanan toplam kredi limiti, bir alıcıya sağlanan en yüksek kredi limiti kadardır. Bu kapsamda, olay başına sağlanan kredi limiti ise bir alıcıya sağlanan en düşük kredi limiti kadardır.

- Hukuki Masraflar Nasıl Uygulanacaktır?

Hasar dosyaları için uygulanacak hukuki masraflarda, Türkiye Barolar Birliği'nin ilgili yıldaki Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi geçerli olacaktır.

Saygılarımızla
Hasan Zeki Süzen (YMM) – Ekrem Kayı (YMM)